

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

คำถามประกอบการสัมภาษณ์ผู้ชมภาพยนตร์ทดลองตามแนวคิดหลังสตรีนิยม

คำชี้แจง คำถามประกอบการสัมภาษณ์ผู้ชมภาพยนตร์ทดลองตามแนวคิดหลังสตรีนิยมชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการเก็บข้อมูลในงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาสื่อศิลปะและการออกแบบสื่อ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โดยนางสาวมณีกาญจน์ ไชยพันธ์ เรื่องการสร้างภาพยนตร์ทดลองตามแนวคิดหลังสตรีนิยม ดังนี้

คำถามประกอบการสัมภาษณ์ผู้ชม

คำถามที่ผู้ศึกษาใช้ในแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ ข้อคิดเห็น ข้อคิดเห็นและการตีความเกี่ยวกับหน้าที่ของภาพยนตร์ในแต่ละ Fragment ข้อคิดเห็นและการตีความที่มีต่อภาพยนตร์ในภาพรวม และข้อเสนอแนะอื่นๆ

ส่วนที่ 1 ข้อคิดเห็นและการตีความเกี่ยวกับหน้าที่ของภาพยนตร์ในแต่ละชิ้น Fragment

1.1 Fragment 1 : Prologue

1.2 Fragment 2 : Tragedienne: A Piece of woman Utopia

1.3 Fragment 3 : Self-Made: The identity and the imagination

1.4 Fragment 4 : Living & Fighting Worldly

1.5 Fragment 5 : Pos(t)e -feminist: The world is mine

1.6 Fragment 6 : Sex Son Mom Said Bed Cook Hood House

1.7 Fragment 7 : World War III: Do It Yourself (DIY)

ส่วนที่ 2 ข้อคิดเห็นและการตีความต่อภาพยนตร์ในภาพรวม

2.1 ด้านเนื้อหา

2.2 รูปแบบการนำเสนอ

2.3 นักแสดง

2.4 การเรียงลำดับการตัดต่อ

2.5 การถ่ายภาพ

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างบทสัมภาษณ์ระหว่างนักศึกษาปริญญาโทจากศูนย์สตรีศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำชี้แจง บทสัมภาษณ์ชุดนี้จัดทำขึ้น เพื่อต้องการนำเสนอตัวอย่างเนื้อหา ที่แสดงถึงการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความคิดเห็นจากผู้ที่มีภูมิความรู้เกี่ยวกับสตรีนิยม ซึ่งหลังจากการชมภาพยนตร์ชุดนี้ ทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทั้งในแนวคิดเกี่ยวกับสตรีนิยมและมุมมองที่สะท้อนจากบริบททางสังคมร่วมกัน ที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจในแนวคิดหลังสตรีนิยมเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการเก็บข้อมูลและนำเสนอข้อถกเถียงที่เกิดขึ้นจริงที่สะท้อนจากงานวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท สาขาสื่อศิลปะ และการออกแบบสื่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โดยนางสาวมณีกาญจน์ ไชยนนท์ เรื่องการสร้างภาพยนตร์ทดลองตามแนวทางหลังสตรีนิยมนัดนี้

บทสัมภาษณ์ระหว่างนักศึกษาจากศูนย์สตรีศึกษาในข้อโต้แย้งเกี่ยวกับงานภาพยนตร์ชุดนี้

ตัวอย่างข้อถกเถียงของนักศึกษาปริญญาโทจากศูนย์สตรีศึกษา 2 ท่านซึ่งมีภูมิความรู้ทางด้านการสื่อสารมวลชนมาแล้วระดับปริญญาตรี โดยนักศึกษาคนที่1 แทนด้วยอักษร W1, นักศึกษาคนที่2แทนด้วยอักษร W2 และผู้วิจัยแทนด้วยอักษร RS

W1 : ที่จับใจความได้ อย่างเช่น เรื่องแรกเป็นการพยายามเดินทางที่เหมือนกับว่าจะไปไม่ถึงของอะไรบางอย่าง เช่น การเปิดด้วยรถไฟและไปไม่ถึงสะพานสักที หรือ อย่างเรื่องของทอม (Tomboy)และการวิ่งอยู่กับที่และวิ่งถอยหลัง ซึ่งเป็นเรื่องของการจะไปข้างหน้าแต่จริงๆ แล้วไม่ได้ไปข้างหน้า อาจจะอยู่กับที่หรือถอยหลัง และเรื่องของWW II เป็นเรื่องของการต่อสู้ผ่าน generation ซึ่งในแต่ละ generation ก็ต้องสู้กันเอง และการพยายามใช้จากข้างหลังเป็นเจดีย์และที่ต่อมั้น คือ เป็นเหมือนการพยายามสร้างประวัติศาสตร์อะไรบางอย่างหรือเปล่า

RS: แล้วเรื่องไหนที่ประทับใจคะ

W1: เรื่องทอมท็อง คือ คนจะไม่คาดหวังว่าเขาจะพูดแบบนี้คือ Display เขาเป็นทอม พอบอกว่าท็องนี้ คนก็จะรู้สึกว่าคุณมดหรือ และรู้สึกว่าคุณไม่ปลอดภัยเพราะไม่แน่ใจว่าจะเป็นผู้หญิงหรือว่าเป็นผู้ชายกันแน่ แต่ทอมนี้ก็พูดถึงเรื่องของครอบครัวด้วยกัน ซึ่งก็คิดว่าทอมนี้อาจจะไม่ได้เป็นท็องจริงๆ ที่หากตีความว่าการท็องนี้เป็นภาระหนึ่งที่ทำให้เลสเบี้ยนไม่สามารถอยู่ด้วยกันได้ เพราะว่าต้องรับผิดชอบโลกของความเป็นจริง เช่น การเป็นแม่ ซึ่งการท็องของทอมนี้อาจจะเป็นท็องที่เป็นภาระ

ของแฟนเค้า และเรื่องของครอบครัวก็เป็นภาระที่ทอมต้องรับผิดชอบ ที่ไม่สามารถหลุดออกไปจากบ้านได้ แฟนเค้าก็ไม่สามารถหลุดออกมาจากความเป็นแม่ได้ ซึ่งก็ไม่ว่าเป็นอย่างนี้หรือเปล่านะ

W2: สำหรับเรามองว่าในเรื่องที่เด็กผู้หญิงชกมวยและรดน้ำดอกไม้เขียน คือ แสดงให้เห็นถึงบทบาทหรือลักษณะความแข็งแกร่ง การผู้หญิงชกมวยและทำในสิ่งที่บทบาทหรือความคาดหวังในสังคมที่มีต่อผู้หญิง และก็กลับไปรดน้ำต้นไม้ทำงานบ้าน เหมือนกับบอกว่า ผู้หญิงสามารถข้ามบทบาทได้

W1: เรื่องที่เป็นเพลงมนุษย์ต่างดาวนั้น รู้สึกว่าตัวหนังสือมันเร็วมาก ซึ่งคิดว่าอาจเป็นความตั้งใจของผู้สร้าง เหมือนกับว่ามีคนพูดไปปาว ปาว แต่ก็ไม่มีใครสนใจ มันผ่านไปเร็วมาก คือ เรื่องที่นำมาพูด มันเป็นเรื่องที่สำคัญทั้งนั้นที่พูดเกี่ยวกับผู้หญิงโดยตรง แต่มันไม่ได้มีค่าอะไรเลย เพราะว่าตัวหนังสือมันเร็วเหลือเกิน

W2: ก็เข้าใจว่าเราให้ความสำคัญกับผู้หญิงแบบเป็นอันดับแรก แต่ที่ไม่ชอบในเรื่องนี้ ก็คือ การเขียนเกี่ยวกับผู้หญิงนั้น ในแง่ของคนที่เรียนทฤษฎีมาก็รู้สึกว่าตัดตอนออกไปเยอะจังเลย เช่น การที่ผู้หญิงเรียกร้อง... คือ การต่อสู้ของผู้หญิงมันมีเยอะกว่าที่เขียนออกมา

W1: แต่อันนี้เรามองว่ามันเหมือน abstract ซึ่งน่าจะเป็นช่วงๆ ไปเลยว่าเป็นแต่ละ wave มันต่อสู้เรื่องอะไรบ้าง และ postfeminist มันต่อสู้เรื่องไหน

W2: คือ กำลังคิดตามตัวหนังสือที่วิ่งว่า การที่ผู้หญิงออกมาเรียกร้องให้ทำงานนอกบ้านนั้นเป็นเหมือนการเพิ่มภาระให้กับผู้หญิงหรือเปล่า แล้วก็ตัดมาที่แนวคิดแบบ post ไปเลย ซึ่งมองว่ามันน้อยไปหรือเปล่านั้นไม่รู้ นะ ซึ่งก็เข้าใจในแง่ของการทำเป็นหนังไม่ใช่ lecture ที่จะต้องอธิบายยาว แต่ด้วยความที่เรียนมามันมีอะไรเยอะกว่านี้

RS: แล้วหากพิจารณาคำว่า postfeminist ในภาพยนตร์เรื่องนี้ มองว่ามันหมายความว่าอย่างไร

W2: คือ รับรู้ว่าการอยากจะทำอะไรเยอะ แต่ไม่รู้ว่าจะมันเยอะเกินไปหรือเปล่า พอหลายๆ ส่วนมารวมกัน มันก็เลยจำได้ไม่หมด

RS: เอาเฉพาะที่จำได้ก็ได้

W2: คือ ที่ชกมวย รดน้ำต้นไม้ และต่อมวย 3 รุ่น แล้วก็จำเรื่องของคนแรกที่เล่าเรื่อง แต่ว่าไม่ฟังตรงว่าเป็นทอมนะ เพราะก็จริงอยู่ที่เรื่องมันเป็นความรักที่ไม่สมหวังแต่ look เป็นทอม ก็คลุมเครือ แต่พอมาพูดเรื่องครอบครัวในส่วนที่สอง ก็เลยฟังตรงมาว่าเขาเป็นผู้หญิงที่เป็น Hetero ไม่ใช่ Homo

W1: ทำไมถึงคิดแบบนี้เธอ

W2: ก็อาจจะอิงประสบการณ์ตัดสินเองด้วยว่า คือ ทอมนั่นเป็นฝ่าย approach ค่ะ, ผู้หญิงหรือคนรัก ซึ่งตรงนี้พูดว่าต้องเอาเงินมา 30 ล้านถึงจะออกไปจากครอบครัวได้ ที่ทั่วไปแล้วบทบาทนี้ต้องเป็นบทบาทของทอม

W1: ที่มันขัดแย้งกัน?

W2: ใช่ ก็เลยคิดว่าเขาก็น่าจะเป็นฝ่ายหญิงที่รอฝ่ายชายมาสู่ขอ อันนี้ก็ยังไม่ใช้ประสบการณ์ที่ติดกับ dichotomy หรือ theme แบบนี้

W1: คือ มันเหมือนเป็นทอมดี แต่มันมีความเป็น heterosexual อยู่ในความสัมพันธ์อยู่แล้ว ฝั่งมันก็เลยเป็นฝ่ายรุกกับฝ่ายรับอยู่แล้ว

W2: ใช่ เหมือนเป็นคู่ตรงข้ามและเป็นบทบาทที่มันชัดเจนอยู่แล้ว

W1: แล้วเรื่องนี้เป็นเรื่องจริงหรือเปล่า

RS: แล้วคิดว่าเป็นเรื่องจริงหรือว่าปลอมล่ะ

W2: คือ ดูว่าจริงแต่ก็เกิดคำถามว่า ทำไมเธอว่าครอบครัวนี้คงจะรวยมาก ๆ ก็จะต้องมีเงิน 30 ล้าน ซึ่งก็รู้สึกว่าคุณหญิงที่มีเป็น look แบบนี้ก็จะมีเนอะแต่ก็ยังอะไรรู้เรื่องท้องก็คืออะไร

W1: มองว่าคนนั้นไม่ท้องเธอ? หรือว่าไปทำคนอื่นท้อง?

W2: ใช่ ก็เลยคิดว่าแฟนเค้าไปทำผู้หญิงคนอื่นท้องก็เลยทำให้ตัดเรื่องที่ว่าคนนี่คงเป็นทอมออกไป แต่ว่าภาพลักษณ์ภายนอกก็ยังทำให้เรากังขาอยู่ว่า เหมือนทอมแล้วก็มาพูดเรื่องท้องมันก็ดูแปลกหรือว่ามันคืออะไร

W2: ซึ่งถ้าหาความเป็น post จากเรื่องนี้ คือ ผู้หญิงต่อให้เป็นลูกคนรวยก็ไม่จำเป็นต้องมีภาพลักษณ์แบบสวยไฮโซ ลูกผู้ดี ผิวขาว

W1: คือ คุณวิเศษก็ไม่เห็นว่าเป็นคนรวยขนาดนี้ เพราะเราก็จะมี class ในใจว่าผู้หญิงรวยก็จะดูคุณหนูหน่อย เป็นเหมือนการข้าม class และการข้ามเพศ เป็นทอม แต่ก็ดันมีเด็กมาวิ่งถอยหลังและร้องเพลงที่ซ่อนกันก็เลยนึกว่าเป็นแฟนกัน

W2: มองว่าถึงสุดท้ายแล้วก็ต้องใช้ sexuality มาควบคุมกับความรักอยู่ดี และการนำเสนอเรื่องแบบนี้ ออกมาในที่สาธารณะก็เหมือนเป็นการแหกกรอบ เป็นการเปิดเผยเรื่องส่วนตัวให้คนอื่นรู้ในเรื่องเพศ ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นความลับหรือปกปิด

W1: ใช่ แต่มันก็คลุมเครือนะ

W2: คือ เหมือนกับการเอาเรื่องท้องได้กับท้องไม่ได้มาเป็นเครื่องมือในการต่อรองหรือเจรจาหรือเปล่า

W1: แต่จริงๆ ทอมก็ท้องได้นะ

W2: ก็ใช่ไง คือ ถ้าสมมติเขาไม่เป็นทอม แม้ว่าเขาจะเป็นผู้หญิงที่ look เหมือนทอม masculinity แต่ก็ยังใช้เรื่องท้องมาต่อรอง เพื่อให้ความสัมพันธ์ยังคงอยู่

W1: แล้วเรื่องสุลาฮูปล่ะเธอคิดยังไง

W2: ถ้าพิจารณาพร้อมคำบรรยาย ซึ่งจริงๆ แล้วมันอาจจะไม่ใช่ก็ได้คือเหมือนกับแบบว่า ใช้เด็กมาแทนตัวเองซึ่งโตเป็นผู้ใหญ่แล้ว ซึ่งมันก็เหมือนกับใช่และไม่ใช่ เป็นเหมือนกับการแสดงและพยายาม present ตัวเองออกมา แต่จริงๆ แล้วมันไม่ใช่ตัวเอง และมันเป็นอะไรที่มันผิดปกติกมาก คือคนอะไรพูดไปด้วยและเล่นสุลาฮูปไปด้วย

W1: อันนี้ก็คิดมากนะ คือ เหมือนกับเป็นการ construct ตั้งแต่เด็กขึ้นมาเรื่อยๆ

W2: ถ้าเป็น post ก็เป็นในแง่หลากหลาย คือ เราสามารถเป็นแบบนี้ได้ในหลายแบบและในหลายช่วงเวลา เช่น เป็นลูกสาว เป็นเพื่อน เมีย แม่ เช่น คนทำอาชีพกลางวันทำอีกอย่าง กลางคืนอาจเป็นโสเภณี ซึ่งมันมีหลายหมวด คือ ไม่สามารถบอกได้ว่า ตัวเราจริงๆ แล้วเป็นอย่างไร คือมันเป็นการประกอบสร้างขึ้นมาอย่างหลากหลายมาก ทั้งในเวลาเดียวกัน หรือต่างช่วงเวลาสามารถเป็นได้หลายอย่างได้ จึงมองว่าแนวคิด post มันจับต้องไม่ได้เพราะไม่สามารถบอกอะไรได้เลย ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อขบวนการเคลื่อนไหว เพราะมันไม่มีอะไรเป็นศูนย์กลางเลย

RS: ในเรื่องชกมวยตีความว่าอย่างไรคะ

W1: มองเรื่องบทบาทเพศ เช่น เรื่องต่อยมวย

W2: แต่เรามองว่าผู้สร้างอาจจะไม่ได้คิดแบบนี้เพราะว่าไม่ได้ contrast กันอย่างสิ้นเชิง คือ ต่อยมวยมันใช่แต่รดน้ำต้นไม้มันยังกลางๆอยู่ เป็นชนิดของงานบ้าน แต่ถ้าจะให้ชัดก็คือ การซักผ้ารีดผ้า ถูบ้าน ทำกับข้าว

W1: แล้วทำไมต้องต่อยแบบฉากเป็นเจดีย์ตลอดเวลา?

W2: เรามองแล้วคิดเหมือนกับเป็น Penis หรือองคชาติ คือ เป็นภาพตัวแทน

W1: แต่ถ้าเป็นแบบนี้มันก็ตั้งป้อมพอสมควรนะ คือ ถ้าเป็นสตรีนิยมเราตั้งป้อมที่จะสู้กับมันมันก็ไม่ใช่ post เพราะ post ไม่ควรจะสู้กับใครทั้งนั้น postfeminist ควรจะสู้กับตัวเองมากกว่า ผู้หญิงก็ไม่ต้องตั้งป้อมไปสู้กับผู้ชาย เพราะผู้หญิงกับผู้หญิงเองก็กดขี่กันเองตั้งเยอะแยะ มันจึงไม่ควรมีใครเป็นเป้าให้สู้กับใครทั้งนั้น

W2: เราไม่ได้คิดว่าเป็นการตั้งป้อมแต่มองว่ามันเป็นการบูชาด้วยซ้ำ

W1: แต่เขาต่อยมวยนะ

W2: คือ ก็ตั้งคำถามว่าเอามาทำไม และให้ความสำคัญถึง 2 ฉาก ขอกลับไปดูใหม่ก่อนนะ

RS: แล้วเรื่อง Sexual Intercourse คิดอย่างไร

W1: มันดูงๆ นะ

W2: ช่วยตัวเองก็ได้ ไม่ต้องมีผู้ชายก็ได้...555 ไม่รู้ คือว่า ผู้หญิงสามารถหาความบันเทิงรื่นเริงใจได้จากกิจกรรมที่ผู้หญิงทำเองได้

W1: คือ มันก็จะเป็นกิจกรรมที่มี passive และ active ตลอดเลยใช่ไหม เพราะว่ามีการค้า การล้างปลา

W2: คือ มองว่าการทำกับข้าวเป็นเรื่องของผู้หญิง ผู้หญิงก็สามารถหาความสำราญได้ ซึ่งอันนี้ก็ไม่รู้เพราะว่ามองในแง่เลสเบียน คือ ทำกันเองก็ได้ ก็ happy แล้ว

W1: เรื่องนี้จบที่ออกัสซั่มที่ปลา เรามองว่าปากปลาเป็นครันซ์มาก ๆ

W2: แต่บางทีเรามองจากรูปร่างปลาวาเป็น penis อีกแล้ว แต่ถ้ามองจาก cookery ก็จะมีองว่าทำเองก็
ได้ง่ายจังไม่ต้องง้อผู้ชาย

W1: เรื่องนี้มองว่า pressure ของมันที่เป็น sexuality แต่ก็มีความพึงพอใจที่เป็น intercourse อยู่
รู้สึกว่ามันมีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสองสิ่งตลอด ซึ่งถ้าช่วยตัวเองก็ยังชู้ชู้กันอยู่

W2: เอ่อใช่ เพราะว่าใช้คำว่า intercourse แต่คำนี้มาในตอนแรก แต่พอตอนสุดท้ายก็จะเป็นคำว่า
sexuality =cookery คือ มันเป็นการเหมือนกับว่า ตอนแรกคุณอาจจะคิดว่าความพึงพอใจสามารถ
เกิดขึ้นได้โดยการสอดใส่เท่านั้น แต่จริงๆแล้วไม่จำเป็น หาได้ง่ายๆจากกิจกรรมอะไรก็ได้
แม้กระทั่งการทำกับข้าวก็ได้

RS: เรื่องสุดท้าย?

W1: การต่อสู้เรื่องผู้หญิงมันมาถึง postfeminist แล้วสถานภาพของผู้หญิงจะดีขึ้นหรือคณะ เพราะว่า
postfeminist มันดีในแง่ของการปลดปล่อยมากขึ้นในแง่ individual

W2: เท่าที่ดูก็มองว่าผู้ตั้งแต่เด็กยังงี้ก็ยังสู้อยู่ postfeminist มันดีในแง่ของปัจเจกมากกว่า โครงสร้าง
ใหญ่

W1: postfeminist เป็นการสู้โดยใช้เครื่องมือคนละแบบในเชิงวาทกรรมมากกว่า

RS: ฉากที่เป็นจอหนัง?

W1: ไม่แน่ใจว่าผู้สร้างมองว่ามันเป็นการ play ว่าโลกนี้คือการแสดง คือ จอหนังเป็น เรื่องการถูก
มองและผู้หญิงนั้นจะแสดงไปในทางไหน

W2: คือ ถูกมองแต่ว่าที่อยู่ในหนังกลับกลายเป็นกิจกรรมเล่นๆ ที่ผ่อนคลาย แต่ว่าก็ยังสามารถ
แสดงออกตามที่ต้องการได้ เพราะวาก็ยังดู chill เล่น ไม่สนใจ

W1: คือว่า ไม่ได้ทำตามความคาดหวังของสังคมอีกต่อไปแล้ว

W2: ใช่ ถึงแม้ว่ามันวางอยู่เป็นวัตถุแห่งการจ้องมองนี่ก็ตาม

RS: สรุปว่าเรื่องไหนที่เป็น post บ้าง

W1: เรื่องที่สองการหักมุมของเรื่องก็เป็น post คือ postfeminist มันเป็นการเล่นกับความคาดหวังของคนที่เข้มแข็งมาก อย่างเช่น ในเรื่องของกรมองผู้หญิงผู้ชายเป็นเรื่องที่ถูกสร้างขึ้น ซึ่งในเรื่องนี้เป็นการเล่นแสดงถึงความลึกลับของความเป็นหญิงชาย และเล่นกับความแตกต่างหลากหลายตลอดเวลาว่าไม่ได้เป็นอย่างที่คิด

RS: แล้วเรื่องที่ชอบที่สุดคือ

W1: เรื่องที่ดูไม่รู้เรื่องคือเรื่องที่ชอบที่สุด เพราะรู้สึกว่าคุณที่ดูไม่รู้เรื่องมันมีเสน่ห์ คือ The Identity of Imagination ที่ดูเหมือนจะถ่ายง่าย ๆ ทำอะไรง่าย ๆ แต่มันดูมีความลึกซึ้ง แต่ถ้าชอบที่สุดในเรื่องการต่อสู้ที่ค่อนข้างมีผลต่อความคิดของ feminism คือ เรื่องที่ขมขื่นและระคนน้ำดื่มไม่

W2: ชอบเรื่องสุดท้ายที่เป็นจอหนัง คือ ถึงแม้ว่าจะถูกจับขังก็เป็นตัวของตัวเองได้ อยากจะทำอะไรก็ทำ ไม่ยึดติดกับกรอบ คือสามารถเป็นอิสระตามความต้องการของตนเองได้

W1: คิดว่า postfeminist มันขึ้นอยู่กับบริบท คือ แม้ว่าจะดูเหมือนมีอิสระแต่ถ้าหลุดไปยังระบบข้าราชการก็ไม่สามารถทำได้ หรือ หากอยู่ในสถานะเป็นแม่อิสระก็จะขาดหายไป เนื่องจากต้องรับภาระอย่างอื่นด้วย

W2: แต่เรื่องนี้มันไม่มีผู้ชายเลยนะ เหมือนว่าผู้ชายไม่มีความสำคัญเท่าไร และบางพื้นที่ไม่จำเป็นต้องมีผู้ชายก็ได้ แต่มันก็สัญลักษณ์ของเจดีย์ที่แทนความเป็นชายอยู่ ซึ่งก็คือ การแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงเองก็ไม่สามารถหลุดออกจากโลกที่มีผู้ชายอยู่ได้

W1: อย่างในภาพยนตร์ก็พยายามยังเอาสัญลักษณ์ที่มี penis อยู่ แม้ว่าจะดูเหมือนผู้หญิงจะนำ แต่จริงๆ แล้วก็ไม่ได้หมายความว่าอะไร เพราะจริงแล้วผู้หญิงนั้นก็ยังเป็นผู้นำที่คิดเหมือนผู้ชายทุกอย่าง

W2: แต่เรากลับมองว่า ในพื้นที่ที่ไม่มีผู้ชายที่เป็นคนอยู่เลย แต่ลักษณะความเป็นชายมันยังถูกให้ความสำคัญกับเพศชายอยู่เหมือนกัน คือ ไม่ว่าจะยังไงก็ไม่สามารถอยู่แค่มีแต่เพศหญิงได้ ซึ่งมันอาจจะอยู่ที่วิธีคิดหรือจิตสำนึกก็ตาม มันไม่ได้ตัดขาดจากกันอย่างสิ้นเชิง

RS: จากทั้งหมดเรื่องใดที่แสดงถึง postfeminist ชัดที่สุด

W1: ถ้าในแง่หลากหลายที่สุดแล้วคือ เรื่องทอม คือ หลากหลายประเด็น เพราะเรื่องอื่นจะมีแนวคิดที่มีตัวหนังสือกำกับ เรื่องทอมเป็น post ในแง่ของความหลากหลายในสิ่งที่เกิดขึ้นกับคนๆเดียว แต่ไม่ใช่ประเด็นในเชิงการต่อสู้ที่เป็นรูปธรรมของขบวนการ feminist เพราะเรื่องนี้จะเน้นแนว

sexuality มากกว่า แต่ถ้ามอง post ในรูปเชิงการต่อสู้ เรื่องการชกมวย ก็ยังเป็นขั้นตอนอยู่ที่ไม่เห็นผลสรุป แต่ถ้าสบายตัวที่สุดคือเรื่องสุดท้ายที่ได้ก็อยู่ในห้วงยาง ในการเป็นตัวของตัวเอง หรือ เรื่อง agency (การเลือกที่เป็นอิสระ ภายใตบริบทที่เราเลือกได้) มีอิสระเสรีได้เต็มที่

RS: จากการชมภาพยนตร์ทั้งหมดนี้เข้าใจก็เปอร์เซ็นต์

W1: ทั้งหมดหากมองตามประสบการณ์ คือ ครั้งแรกก็ยังไม่ถึง 50 % แต่เมื่อมาคุยกับเพื่อนและถกเถียงกันก็เข้าใจมากขึ้นประมาณ เข้าใจประมาณ 60-70% เปอร์เซนต์

RS: สำหรับคนที่เรียนสตรีนิยม คิดว่าภาพยนตร์เรื่องนี้เป็น postfeminist ไหมคะ

W1: ถ้าชัด ๆ คือ เรื่อง sexuality คือ เรื่องทางเพศวิถีของคน เช่น เรื่องทอม และเรื่องการทำกับข้าว คือ ความพอใจทางเพศที่ไม่ต้องมีผู้ชายเข้ามาเกี่ยวข้อง และเรื่องความหลากหลายทางเพศ ส่วนเรื่องอัตลักษณ์ไม่ค่อยเข้าใจ และเรื่อง agency (การเลือกที่เป็นอิสระ ภายใตบริบทที่เราเลือกได้) ก็ชัดในฉากสุดท้ายที่ถูกจ้องมองในตัวเอง และเรื่องสูดสูปก็เป็น agency คือ ไม่ได้ถูกบังคับให้ทำ

W2: ก็คือมีกลิ่นอายของ postfeminist เพราะถ้าเป็นแบบ second wave ก็จะไม่ใช้ theme นี้ เช่น การติดอยู่กับกรอบมาก เช่น ถ้าจะสู้ก็จะปฏิเสธผู้ชายโดยสิ้นเชิง ถ้าจะเลือกก็ต้องทำกับข้าวอย่างเดียว และถ้าผู้หญิงก็จะไม่เอาผู้หญิงที่เป็นทอมมาพูดเรื่องแบบนี้ คือ จะชี้ให้เห็นความทุกข์ยากของผู้หญิงโดยตลอด ก็ถือว่าภาพยนตร์ชุดนี้ค่อนข้างมีแนวคิดแบบ post อยู่นะ

W1: แต่เราคิดว่าเรื่องนี้เป็น POSTFEMINIST นะ

สรุปแนวความคิดที่ได้จากการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากบทสนทนาข้างต้น

1. เสริมสร้างความเข้าใจต่อการวิเคราะห์เรื่องอัตลักษณ์ จากกรอบความคิดหลังสตรีนิยมได้หลากหลายและชัดเจนยิ่งขึ้น
2. สามารถเป็นตัวอย่างต่อการเสริมสร้างความเข้าใจและการวิเคราะห์ในมุมมองเรื่อง Agency ภายใตบริบทสังคมร่วมสมัย ตามแนวคิดสตรีนิยม
3. สามารถเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนความเห็นในเรื่อง Sexuality กับอุดมคติเรื่องทางเพศได้อย่างเป็นกันเองและเป็นอิสระมากขึ้น

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวมณีกาญจน์ ไชยนนท์
วัน เดือน ปี เกิด	14 สิงหาคม 2522
ประวัติการศึกษา	สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนคาราวินาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2540 สำเร็จการศึกษาปริญญา ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2544
ประวัติการทำงาน	พนักงานมูลนิธิ The Justin M. Dart Foundation ตำแหน่งอาจารย์สอนแผนกวีดิโอโปรดัคชั่น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved